יאמה בשכונה: מי חי לידנו?

מפגשים עם בעלי חיים · שיעור 1 · פרק ראשון: עולמם של בעלי החיים

🎯 **האיומנות של היום: ייצוג נתונים · כלי: טבלת ספירה (קווי ספירה) וגרף עמודות**
מסדרים את מה שראינו בטבלת ספירה ובגרף עמודות, כדי שכל אחד יוכל להבין את הממצאים במבט אחד.
כלי הלמידה: בכל פעם שרואים בעל חיים, מסמנים קו אחד בשורה שלו. כל חמישה קווים קושרים בקו אלכסוני. בסוף סופרים ומעבירים את המספר לגובה העמודה בגרף.

✨ **פתיחה:** שלום ילדים! היום נצא למסע חקר ממש מחוץ לדלת הכיתה. בכל רגע חיים סביבנו עשרות בעלי חיים: נמלים מתחת לרגליים, דרורים על הגדר, ובלילה שממית קטנה צדה יתושים ליד המנורה. רובם מסתתרים כל כך טוב שאנחנו לא שמים לב אליהם.
❓ **שאלת החקר: אילו בעלי חיים חיים בחצר בית הספר, וכמה פעמים נראה כל אחד מהם בצמן התצפית?**

מסע החקר

התבוננות · תצפית ושאילת שאלות

1. צאו לחצר עם בן הצוג שלכם, יחד עם המורה, לאצור שנבדק מראש.
2. הסתכלו על הקרקע, על הגצעים ועל השמיים.
3. סמנו קו בטבלה בכל פעם שאתם רואים בעל חיים.
4. ציירו בעל חיים אחד שלא הכרתם.
5. כתבו שאלה אחת שעלתה לכם בצמן התצפית.

הגדרה · השוואה ומיון

1. ספרו את הקווים בכל שורה.
2. השוו את הטבלה שלכם לטבלה של צוג אחר.
3. סמנו בעיגול את בעל החיים שנראה הכי הרבה פעמים.
4. שרטטו גרף עמודות מהטבלה.

המשגה · המשגה והכללה

1. השלימו את משפט ההמשגה.
2. כתבו שני דברים שתעשו אחרת בתצפית הבאה.
3. הסבירו לבן הצוג למה גרף עוצר לקרוא ממצאים.

✏️ תרגול

דוגמה: דוגמה: בתצפית של 10 דקות ליד הברצייה ראתה נועה 7 נמלים, 3 דרורים ופרפר אחד. בטבלה היא סימנה 7 קווים בשורת הנמלים (חמישה קשורים ועוד שניים), 3 קווים בשורת הדרורים וקו אחד בשורת הפרפר. בגרף, העמודה של הנמלים הכי גבוהה.

⭐ 1. מה חייבים לרשום בכל תצפית מדעית?

☐ רק את שם בעל החיים ☐ את המקום, הצמן ומה שראינו ☐ רק בעלי חיים גדולים

⭐ 2. בצמן תצפית מותר להרים ציפור קטנה כדי לראות אותה מקרוב.

☐ נכון ☐ לא נכון

⭐ 3. התאימו כל כלי למה שהוא עוצר לנו בתצפית.

מתחילים	**מתאימים**
א. צכוכית מגדלת	___ לראות בעל חיים רחוק
ב. משקפת	___ לרשום ולא לשכוח
ג. דף תצפית	___ לדעת כמה צמן צפינו
ד. שעון	___ לראות פרטים קטנים

⭐⭐ 4. בכל פעם שראיתי נמלה סימנתי ___ אחד. כל חמישה קווים אני ___ בקו אלכסוני. בסוף אני ___ את הקווים.

מחסן מילים: קו · קושר · סופר

⭐⭐ 5. העבירו את הנתונים מהתצפית שלכם לטבלה.

בעל החיים	**קווי ספירה**	**מספר**

★★ 6. שרטטו גרף עמודות מהטבלה שבתרגיל 5. כתבו שם לכל עמודה.

★★ 7. איזה בעל חיים נראה הכי הרבה פעמים? איך רואים את זה בגרף?

★★★ 8. זוג אחד צפה בבוקר וזוג אחר בצהריים, והם מצאו בעלי חיים שונים. תנו הסבר אפשרי אחד.

★★★ 9. השמאית יוצאת בעיקר בלילה. איך הייתם בודקים אם היא באמת פעילה בלילה, בלי לפגוע בה?

★★★ 10. כתבו שאלת חקר חדשה על בעלי החיים בחצר, שאפשר לענות עליה בתצפית נוספת.

💡 **השאלה – תכנית מדעית:** תכנית מדעית היא... ואיך שאבדיל אותה מסתם הסתכלות הוא...

🔭 **שאלת חקר פתוחה:** האם בעלי החיים שנראה בחצר בשעה 8:00 בבוקר שונים מאלה שנראה בשעה 12:00? ואיך קורה אחרי בשם?

🪞 התבוננות

מה למדתי היום?

איפה בעל חיים הכי הפתיע אותי בחצר? למה?

באיזו מיומנות השתמשתי היום? איך היא עזרה לי?

איך הלכתי היום? ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 · ✅ אני יכול/ה ייבוש נתונים ☐